

Forskrifter om vern mot brann i herberge, pleieanstalt m.v.

FOR-1963-04-05 nr 0000

Opphevet

Tittel: Forskrifter om vern mot brann i herberge, pleieanstalt m.v.

(Gitt av Kommunal- og arbeidsdepartementet den 1. juni 1963 i medhold av § 2 i lov av 5. april 1963 om vern mot brann i hotell og annet herberge, pleieanstalt m.v.)

A. Alminnelige bestemmelser.

§ 1. Forskriftenes virkekrets.

Disse forskrifter gjelder for herberger og pleieanstalter (jfr. § 2) med minst 10 senger i en bygning. I antall senger regnes også sengeplasser for leiet betjening. Omfatter virksomheten to eller flere bygninger, regnes de som en bygning når avstanden mellom disse er mindre enn høyden på den høyeste eller mindre enn 8 meter.

§ 2. Definisjoner.

I disse forskrifter forstås med

Herberge:

hotell, pensjonat, gjestgiveri, ungdomsherberge, internat, feriehem og liknende virksomheter.

Pleieanstalt:

sykehus, fødehem, kursted, rekonvalesenthjem, aldershjem, pleiehem, barnehjem og liknende virksomheter.

Soverom:

rom som brukes til natteopphold.

Rom til varig opphold:

soverom, oppholdsrom, arbeidsrom.

Nødlys:

belysning i korridorer og utganger for å markere utgangs-veier.

Reservelys:

belysning som trer i steden for den vanlige belysning når denne svikter.

Selvlukkende dører:

dør påmontert anordning som lukker døren og holder den lukket.

Massiv tredør:

dør av massiv ved med en tykkelse på minst 40 mm.

Brannør:

ør som etter klassifisering er offentlig godkjent som tilfredsstillende bestemte branntekniske krav.

Brannherdig kledning:

kledning som etter klassifisering er offentlig godkjent som tilfredsstillende bestemte branntekniske krav.

Brannfast materiale:

ikke brennbar materiale som er offentlig godkjent som tilfredsstillende bestemte branntekniske og belastningsmessige krav.

B. Nye bygninger for herberger.

§ 3. Isolering fra andre lokaler.

1. I samme bygning som herberge må det ikke være brannfarlig virksomhet eller opplag, med mindre virksomheten eller opp-laget er skilt fra herberget med branntrygge konstruksjoner på en slik måte at en brann ikke vil smitte over på herberget og at uhindret bruk av dets redningsveier kan opprettholdes.
2. Lokaler for annen virksomhet enn nevnt i punkt 1 kan innredes i samme bygning som herberge, når disse lokaler på betryggende måte er skilt fra herberget.

§ 4. Trebygninger.

1. I trebygninger må avstanden fra terreng til vindusbrett i 2. etasje, jfr. bygningslovens § 113 annet ledd, ikke overstige 5 m. Denne maksimumshøyde måles fra terreng som skal være planert i en bredde av minst 4 m fra bygningen.
2. I trebygninger med to etasjer må det på loftet ikke innredes rom til varig opphold.
3. To trebygninger kan tillates forbundet med mellombygning der-som denne utføres av brannfast materiale og med brannsikker innredning, jfr. bygningslovens § 93. Mellombygning skal ha en lengde av minst 6 m og skal danne et effektivt brannskille. Dørene i brannveggene skal være branndør 60, og hovedtrappen skal være i mellombygningen.

§ 5. Etasjeskillere.

1. I bygninger i murtvangstrøk og forøvrig i bygninger av brann-fast materiale med større areal eller høyde enn fastsatt i byg-ningsloven for trebygninger, skal alle etasjeskillere, også over øverste etasje, utføres av brannfast materiale.
2. Etasjeskillere mellom kjeller og 1. etasje skal i alle bygninger, også trebygninger, utføres av brannfast materiale.
3. Etasjeskillere av tre skal ha isolasjon av ikke brennbart mate-riale.

§ 6. Innredning.

1. Bygninger med tre etasjer eller flere skal ha brannsikker inn-redning, jfr. bygningslovens § 93.
2. Trefiberplater eller liknende lett brennbare materialer må ikke brukes som innvendig kledning på vegger og tak.

3. Ildsfarlig maling og lakk må ikke brukes.

§ 7. Trapper og trapperom.

1. Alle rom til varig opphold skal ha uhindret adgang til to uavhengige trapper eller utganger.
2. I bygninger med brannsikker innredning må avstanden mellom trappene ikke være over 50 m, i andre bygninger må avstanden ikke være over 25 m.
3. Soverom skal ligge mellom trappene. Dog kan soverom legges til den del av korridoren som ikke ligger mellom trappene når det fra soverommet er fri forbindelse til begge trapper og avstanden fra soverommets dør til nærmeste trapp ikke overstiger 5 m.
4. Trapp og trapperom skal i bygninger med brannsikker innredning være utført av brannfast materiale. I andre bygninger skal trapperommets vegger i kjeller, være av brannfast materiale, og forøvrig skal rommets vegger og tak være forsynt med brannherdig kledning. Underside av tretrapp skal ha brannherdig kledning.
5. Trapperommet skal være lukket i alle etasjer, også mot vestibyle.
6. Den frie bredde av trapp skal være minst 1,20 m i rekkverkets høyde. I herberge med mindre enn 50 senger kan dog den ene trapp ha en minste bredde av 1,0 m.

§ 8. Korridorer.

1. Korridorer skal mot trapperom være stengt med dør. Korridor som er lengre enn 25 m skal dessuten deles av med massiv, røyktett dør.
2. Glasspartier i korridorvegger og -dører skal ha flammefast glass.
3. Den frie bredde av korridorer og utganger må ikke være mindre enn 1,20 m.
4. I korridorer skal tak og vegger som ikke er av brannfast materiale, forsynes med brannherdig kledning.

§ 9. Dører og vinduer.

1. Trapperomsdører til kjeller utføres som selvlukkende brann-dør 60.
2. Trapperomsdører til loft samt dører til fyrrom, vaskerom, strykerom, skigarderobe o.l. utføres som selvlukkende branndør 30.
Trapperomsdører, dører i utganger, dører i alle rom mot korridorer m.v. utføres som selvlukkende, massiv tredør, eventuell dør godkjent til denne bruk.
3. Mellom soverom og korridor skal det være dobbeltdør. I særlige tilfelle kan enkelt dør tillates.
4. Dører i utgangsveier skal slå i utgangsretningen og skal ha en minste bredde (lysmål) av 0,9 m. Døren skal alltid kunne åpnes innvendig fra uten bruk av nøkkel. Dog tillates brukt

nøkkel når denne oppbevares i umiddelbar nærhet i et tydelig merket skap med glassrute, og nøkkelen er festet til en lenke som ikke hindrer dens bruk.

5.Soverom skal ha loddrett stående vinduer. Minst ett vindu skal kunne åpnes og være slik hengslet og dimensjonert at det kan nyttes som redningsvei. Vindusbrett må ikke være høyere enn 1,0 m fra golvet.

§ 10. Åpninger i etasjeskillere.

Sjakter og kanaler som bryter gjennom etasjeskillere skal i bygninger av brannfast materiale og med brannsikker innredning utføres av brannfast materiale og i andre bygninger være forsynt med minst brannherdig kledning B30. Dører i slike sjakter skal tilsvare branndør 30.

§ 11. Piper, ildsteder og varmeanlegg.

Piper, ildsteder, varmeanlegg, fyrrom m.v. skal være i samsvar med forskriftene til bygningsloven.

§ 12. Redningsmidler.

1.Ved alle herberger på landet og ved herberger i trebygninger i byer skal det være minst to brannstiger. For bygninger med samme byggemåte i byer treffer brannstyret bestemmelse om stigehold.

2.I herberger uten brannsikker innredning skal hvert soverom hvor avstanden fra terreng til vindusbrett er større enn 5 m, ha godkjent branntau som er opphengt og ferdig til bruk. Brann-tau kan også påbys i herberger med brannsikker innredning hvor redning over stiger er vanskelig eller andre forhold gjør det påkrevet.

§ 13. Slokkingsmidler.

1.I bygninger med nødvendig trykkvann – minst 30 m over bygningens tak – skal det i hver etasje være minst én brann-slange med tilstrekkelig lengde til å nå inn i hvert rom.

2.Hver slange må ikke være over 25 m lang, og dekker den ikke alle rom, må der legges flere opplegg.

3.Røropplegg som er tilkopleet brannslange, skal være rikelig di-mensjonert.

4.I bygninger uten tilstrekkelig trykkvann skal det i hver etasje være minst to nødsløkkingsapparater.

5.Brannslanger og håndsløkkingsapparater skal være hensiktsmessig plassert, godt synlige og lett tilgjengelige. Deres plass skal være tydelig markert med innskrift «BRANNREDSKAP».

6.I høye bygninger kan kreves særskilte opplegg for brannsløkking og rikeligere utstyr.

§ 14. Brannvarsling.

1. I herberger med minst 20 senger skal det være brannvarslings-anlegg med
 - a. brannmeldere for manuell betjening. Brannmelderne skal plasseres på hensiktsmessige steder. Er sengetallet minst 50, skal det dessuten være automatiske brannmeldere i alle rom.
 - b. varslingsapparater (alarmklokker o.l.) som trer i funksjon når en brannmelder utløses (automatisk eller manuelt). Varslingsapparat skal monteres i alle rom (soverom, oppholdsrom, arbeidsrom, korridorer m.v.). Dog kan det for hele herberget eller deler av det nyttes felles apparat dersom det oppnås like betryggende varsling. I herberger hvor be-tjeningen bor utenfor virksomheten, eller hvor andre forhold gjør det påkrevet, kan det også kreves utvendig varsling.
2. I alle herberger skal det være minst 1 gongong som kan brukes til å varsle brann.

§ 15. Belysning.

1. Til belysning må ikke brukes ildsfarlige oljer av klasse A (jfr. ildsfarlighetslovgivningens bestemmelser) eller sprit.
2. Korridorer, trapper og andre redningsveier skal døgnet rundt være tilstrekkelig belyst.
3. Over alle dører som fører fra korridorer eller store fellesrom til utgang (nødutgang) skal det være nødbelysning i rødt, gjen-nomfarget glass, og den skal alltid være tent etter mørkets frembrudd.
4. Elektrisk nødbelysning kan være tilsluttet bygningens øvrige elektriske anlegg, men skal ha egen kurs med egne sikringer.

§ 16. Markering av utgangsveier.

1. I korridorer skal det være tydelig skilt med henvisning til ut-ganger (nødutganger). Skiltene skal være i iøynefallende plassert og være selvbelysende i mørke.
2. Alle dører som fører til utgang (nødutgang) skal være tydelig merket med tilstrekkelig belyst skilt eller påskrift som med røde bokstaver på selvlysende bunn angir:
UTGANG (NØDUTGANG) – EXIT.

§ 17. Fri utgang.

Korridorer, trapper m.v. skal være frie og ryddige. De må ikke brukes som garderobe eller til oppbevaring av møbler, bagasje o.l.

§ 18. Reservebygninger.

Ved særlig ensomt og avsidesliggende herberger kan det kreves at det i nærheten skal være en

bygning som kan oppvarmes og gi gjestene ly i tilfelle av brann.

§ 19. Nattvakt og ettersyn.

Ved stengt tid og dessuten 1 time senere skal kjøkkenavdeling, spisesaler, salonger, trapper, korridorer m.v. inspiseres særlig med henblikk på forhold som kan medføre brann og tiltak som er fore-skrevet for å hindre at en brann brer seg. Ved herberger med minst 50 senger skal det være nattvakt med kontrollur.

§ 20. Oppslag for gjester.

1. I hvert soverom over 1. etasje i herberger med minst 20 senger skal det være oppslag i glass og ramme eller annen holdbar utførelse med veiledning for gjestene i branntilfelle. I herberger med minst 20 senger skal oppslaget også ha tekst på engelsk, tysk og fransk.
2. Oppslaget skal inneholde plan over vedkommende etasje med tydelig angivelse av rommets beliggenhet, trapper, brannmeldere og slökkingsredskap.

§ 21. Kontroll av elektrisk anlegg.

Den ansvarlige for virksomheten skal påse at det elektriske anlegg blir ettersatt minst 1 gang i året av autorisert elektrisk installatør. Melding om at ettersynet er foretatt og at eventuelle mangler er rettet sendes brannsjefen eller politimesteren hvor brannloven ikke gjelder.

§ 22. Ordensregler og instruksjoner.

1. Den ansvarlige for virksomheten skal instruere betjeningen om å vise nødvendig forsiktighet med alt som kan volde brann og om det som skal gjøres dersom brann oppstår.
2. Samtlige ansatte skal få utlevert ordensregler og instruksjoner om forebygging av brann og om betjeningens plikter og gjøremål dersom brann oppstår. Brannøvelser med betjeningen skal holdes minst to ganger i året.

§ 23. Skjerpelser.

For herberger med minst 100 senger i samme bygning kan det stilles krav utover de i forskriftene angitte, for å hindre at brann oppstår, for å sikre effektiv sløkking av oppstått brann og for å sikre og lette redning av gjester og betjening.

C. Endring av bygninger for herberger.

§ 24. Endring av bygninger for herberger.

Utvidelser, ombygginger og moderniseringsarbeider vedrørende bygninger for herberger skal utføres i samsvar med bestemmelsene i avsnitt B. Dersom byggearbeider som nevnt i første ledd er av større omfang, kan det kreves at også de deler av bygningen som ikke omfattes av endringen, bringes helt eller delvis i samsvar med bestemmelsene i avsnitt B.

D. Etablering av herberger i bestående bygninger.

§ 25. Etablering av herberger i bestående bygninger.

For bestående bygning som skal tas i bruk til herberge, gjelder bestemmelsene i avsnitt B med følgende unntak:

1. Bestemmelsene i § 7 pkt. 3 om at soverom skal ligge mellom trappene og i § 7 pkt. 6 om minste bredde av trapp, får ikke anvendelse. Dog må hovedtrapp ikke ha mindre fri bredde enn 1,0 m.
2. Bestemmelsen i § 8 pkt. 3 om minste bredde av korridor og utgang, får ikke anvendelse. Dog må korridor og utgang ikke ha mindre fri bredde enn 1,0 m.
3. Bestemmelsen i § 9 pkt. 4 om dørers minste bredde (lysmål) får ikke anvendelse.

E. Herberger som er i drift ved forskriftenes ikrafttreden.

§ 26. Herberger som er i drift ved forskriftenes ikrafttreden

For herberger som er i drift ved forskriftenes ikrafttreden, skal inspeksjonsmyndigheten gi pålegg slik at vedkommende herberge bringes i samsvar i med bestemmelsene i avsnitt B, dog med følgende endringer:

1. Bestemmelsene i § 4 pkt. 1 og 2 om trebygninger får ikke anvendelse. Dog må den største høyde til vindusbrett i rom til varig opphold i trebygninger ikke overstige 8 m fra terreng planert i 4 m bredde fra bygningen, og i trebygninger må det ikke benyttes rom til varig opphold over 3. etasje.
2. Bestemmelsene i § 5 om etasjeskillere får ikke anvendelse.
3. Bestemmelsene i § 6 pkt. 1 om brannsikker innredning og i § 6 pkt. 2 om forbud mot bruk av trefiberplater får ikke anvendelse, se dog § 7 pkt. 4 og § 8 pkt. 4.
4. Bestemmelsene i § 7 pkt. 3 om at soverom skal ligge mellom trappene, i § 7 pkt. 5 om at trapperom skal være lukket mot vestibyle og i § 7 pkt. 6 om minste bredde av trapp får ikke anvendelse. Dog må hovedtrapp ikke ha mindre fri bredde enn 1,0 m.
5. Bestemmelsen i § 8 pkt. 3 om minste bredde av korridor og utgang får ikke anvendelse. Dog må korridor og utgang ikke ha mindre fri bredde enn 1,0 m.
6. Bestemmelsen i § 9 pkt. 3 om spesielle dører mellom soverom og korridor gjelder bare for soverom over 2. etasje, og bestemmelsen i § 9 pkt. 4 om dørers minste bredde får ikke anvendelse. Dersom de i første ledd nevnte krav etter inspeksjonsmyndighetens skjønn ikke kan gjennomføres uten uforholdsmessige utgifter, kan inspeksjonsmyndigheten lempe på kravene. Den kan da stille som vilkår at andre tiltak skal gjennomføres for å hindre at brann oppstår, for å sikre effektiv slokking av oppstått brann og for å sikre og lette redning av gjester og betjening. Bl.a. kan det kreves sprinkleranlegg og reservebelysning med egen, uavhengig strømkilde, innbygging av åpen trapp mot vestibyle, automatisk brannvarslingsanlegg og nattvakt med kontrollur o.l. også for herberger med mindre enn 50 senger.

F. Særforskrifter for pleieanstalter.

§ 27. Nye bygninger for pleieanstalter.

For nye bygninger for pleieanstalter (jfr. § 2) gjelder bestemmelsene i avsnitt B med følgende endringer:

1. Bestemmelsen i § 4 pkt. 1 får ikke anvendelse. Ingen trebygning føres opp i mer enn en etasje.
2. Bestemmelsen i § 4 pkt. 2 får ikke anvendelse. I trebygninger må det på loft over 1. etasje ikke innredes rom til varig opphold for andre enn betjeningen.
3. Bestemmelsen i § 6 pkt. 1 gjelder også for bygninger med to etasjer.
4. Bestemmelsen i § 7 pkt. 6 gjelder med det tillegg at hvor det kan bli tale om syketransport, må trappens bredde og stigningsforhold velges slik at båretransport kan foregå uhindret.
5. Bestemmelsen i § 8 pkt. 3 gjelder med det tillegg at hvor syke skal transporteres i senger, skal bredden av korridor være minst 2,5 m.
6. Bestemmelsen i § 9 pkt. 3 om selvlukkende dører mellom soverom og korridor får ikke anvendelse.
7. Bestemmelsen i § 9 pkt. 4 om at dører i utgangsveier fritt skal kunne åpnes innvendig fra gjelder ikke for isolater i psykiatriske institusjoner (psykiatriske sykehus, klinikker, sykehjem, åndssvakehjem og barnepsykiatriske institusjoner), for isolater for sinnslidende ved alminnelige sykehus, aldershjem og pleiehjem, for isolater på kursteder og klinikker for alkoholister og for spésialavdelinger ved de verneskoler som hører under Sosialdepartementet.
8. Bestemmelsen i § 9 pkt. 5 gjelder ikke for de i nærværende paragrafs pkt. 7 nevnte institusjoner. Takvinduer eller skråttstilte vinduer er dog ikke tillatt.
9. Bestemmelsen i § 14 pkt. I b gjelder med det tillegg at i anstalter hvor klientelet av fysiske eller psykiske årsaker ikke er i stand til selv å redde seg under brann, skal brann varsles ved optiske signaler i de tilliggende korridorer, eventuelt ved tilkøpling til virksomhetens eget optiske anlegg for tilkalling av betjening. Varslingsapparater i soverom er her ikke nødvendig.
10. Bestemmelsen i § 20 får ikke anvendelse.

§ 28. Endring av bygninger for pleieanstalter.

Utvidelser, påbygginger og moderniseringsarbeider vedrørende bygninger for pleieanstalter skal utføres i samsvar med bestemmelsene i § 27.

Dersom byggearbeider som nevnt i 1. ledd er av større omfang, kan det kreves at også de deler av bygningen som ikke omfattes av endringen, bringes helt eller delvis i samsvar med bestemmelsene i § 27.

§ 29. Etablering av pleieanstalter i bestående bygninger.

For bestående bygninger som skal tas i bruk til pleieanstalter, gjelder bestemmelsene i § 27.

§ 30. Pleieanstalter som er i drift ved forskriftenes ikrafttreden.

For pleieanstalter som er i drift ved forskriftenes ikrafttreden, skal inspeksjonsmyndigheten gi pålegg slik at vedkommende pleieanstalt bringes i samsvar med bestemmelsene i avsnitt B, dog med følgende endringer:

1. Bestemmelsene i § 4 pkt. 1 og 2 om trebygninger får ikke anvendelse. I trebygninger må det ikke benyttes rom til varig opphold over 3. etasje. Rom over 2. etasje i trebygninger må ikke benyttes til varig opphold for andre enn betjeningen med mindre bygningen over alt innvendig har brannherdig kledning. Den største høyde til vindusbrett i rom til varig opphold i trebygninger må dog ikke overstige 8 m fra terreng planert i 4 m bredde fra bygningen.
2. Bestemmelsene i § 5 om etasjeskillere får ikke anvendelse.
3. Bestemmelsene i § 6 pkt. 1 om brannsikker innredning og i § 6 pkt. 2 om forbud mot bruk av trefiberplater får ikke anvendelse, jfr. dog § 7 pkt. 4 og § 8 pkt. 4.
4. Bestemmelsene i § 7 pkt. 3 om at soverom skal ligge mellom trappene, i § 7 pkt. 5 om at trappene skal være lukket mot vestibyle og i § 7 pkt. 6 om minste bredde av trapp får ikke anvendelse. Dog må hovedtrapp ikke ha mindre fri bredde enn 1,0 m, og hvor det kan bli tale om syketransport, må trappens bredde og stigningsforhold være slik at båretransport kan foregå uhindret.
5. Bestemmelsen i § 8 pkt. 3 om minste bredde av korridor og utgang får ikke anvendelse. Dog må korridor og utgang ikke ha mindre fri bredde enn 1,0 m, og hvor syke skal transporteres i senger, skal bredden av korridor være slik at transporten kan foregå uhindret.
6. Bestemmelsen i § 9 pkt. 3 om selvlukkende dører mellom soverom og korridor får ikke anvendelse, og kravet om spesielle dører mellom soverom og korridor gjelder bare for soverom over 2. etasje.
7. Bestemmelsen i § 9 pkt. 4 om dørrers minste bredde får ikke anvendelse. For isolater i psykiatriske institusjoner (psykiatriske sykehus, klinikker, sykehjem, åndssvakehjem og barnepsykiatriske institusjoner), for isolater for sinnslidende ved alminnelige sykehus, aldershjem og pleiehjem, for isolater på kursteder og klinikker for alkoholister og for spesialavdelinger ved de verneskoler som hører under Sosialdepartementet, gjelder heller ikke kravet om at dører i utgangsveier fritt skal kunne åpnes innvendig fra.
8. Bestemmelsen i § 9 pkt. 5 om vinduer får ikke anvendelse. Takvinduer og skråttstilte vinduer er dog ikke tillatt.
9. Bestemmelsen i § 14 pkt. 1 b gjelder med det tillegg at i anstalter hvor klientelet av fysiske eller psykiske årsaker ikke er i stand til selv å redde seg under brann, skal brann varsles ved optiske signaler i de tiliggende korridorer, eventuelt ved tilkopling til virksomhetens eget optiske anlegg for tilkalling av betjening. Varslingsapparater i soverom er her ikke nødvendig.
10. Bestemmelsen i § 20 får ikke anvendelse.

Dersom de i første ledd nevnte krav etter inspeksjonsmyndighetens skjønn ikke kan gjennomføres uten uforholdsmessige utgifter, kan inspeksjonsmyndigheten lempe på kravene. Den kan da stille som vilkår at andre tiltak skal gjennomføres for å hindre at brann oppstår, for å sikre effektiv slokking av oppstått brann og for å sikre og lette redning av pasienter og betjening. Bl. a. kan det kreves sprinkleranlegg og reservebelysning med egen, uavhengig strømkilde, innbygging av åpen trapp mot vestibyle, automatisk brannvarslingsanlegg, o. 1. også for pleieanstalter med mindre enn 10 senger.

G. Ikrafttreden.

§ 31. Ikrafttreden m. v.

Disse forskrifter trer i kraft 1. juli 1963.